

Persbericht

Harderwijk, 17 oktober 2023

Noordwest Veluwe één dag epicentrum voor GGZ van de toekomst

Op maandag 16 oktober kwamen landelijke partijen en regionale koplopers die werken aan de transformatie van de GGZ bijeen in Harderwijk. De regio Noordwest Veluwe, één van de vijf proefregio's die met de innovatieve GEM-aanpak (Ecosysteem Mentale Gezondheid) werkt, was host van de landelijke bijeenkomst namens alle proefregio's. Met ruim 60 aanwezigen uit heel Nederland was de belangstelling groot.

Resultaat van 2 jaar GEM

Publiek bestuurlijk commitment en accountability zijn cruciaal en diversificatie van opties werkt, er zijn alternatieven mogelijk. Met die conclusies openden aanjagers van de GEM-beweging Jim van Os, Philippe Delespaul, Gijs Ockeloen en Michael Milo de bijeenkomst. Deze en de overige bevindingen van twee jaar werken met en aan GEM hebben ze beschreven in het artikel 'The journal of trial and error'. [Lees het hele artikel >>](#)

Waarom kiezen voor GEM?

Jim van Os, initiatiefnemer van de Nieuwe GGZ en aanjager van de GEM-beweging, legt uit waarom nu het moment rijp is voor GEM: "We zien nu dat de medische geneeskunde ons weliswaar steeds langer laat leven, maar de gezonde levensverwachting daalt. We missen dus eigenlijk de essentie. Het idee is dat we meer aan 'salutogenese' kunnen doen. Dat is een meer pluralistische aanpak van gezondheidsbevordering, weerbaarheidsbevordering, preventie en ook de medische behandeling van ziekte en stoornissen. Dat leeft nu heel breed, van artsen tot overheid en welzijn."

Die brede benadering van gezondheid komt terug in GEM en ook in het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Maarten Reckman, wethouder van Harderwijk: "De plek waar we vandaag zitten, multifunctioneel centrum De Roef in Harderwijk, is een splinternieuw centrum dat rondom Positieve Gezondheid is neergezet. Hier voel je de verbinding tussen de verschillende bewegingen, want onder andere zorg, welzijn, sociaal domein, verenigingen en zangkoren zijn hier gehuisvest. Gezondheid is ook breder dan zorg. Het heeft ook te maken met armoede, met sociaal economische status, met de wijk waarin mensen opgroeien en daar komt mentaal welbevinden ook weer aan de orde. We merken de energie en de verbinding omdat iedereen voelt dat we dit samen moeten doen omdat we het anders niet redden. En hier lopen mensen gemakkelijk binnen en dat is heel belangrijk in de verbinding met elkaar."

Gerard de Roos is directeur/bestuurder bij Ixta Noa, een organisatie die met ervaringsdeskundigheid mensen met een psychische onbalans helpt in praktijkhuizen. Hij onderschrijft het belang van de verbinding.

“Samenwerken alleen op basis van elkaar kennen werkt niet. Want in de hectiek van de dag zit je in je eigen koker, dat werkt in ons hoofd zo en zo zijn we ook opgeleid. Maar als je bij elkaar over de vloer komt en samen werkt, dan denk je aan elkaar en kun je verbreden. Bijvoorbeeld in de GGZ, waar de lijn nu van huisarts naar POH-GGZ naar psycholoog gaat. En in de GEM-beweging, ook hier vandaag, dan kom je echt bij elkaar over de vloer en komt er veel meer bewustwording om out of je eigen box te denken.”

Verschillende werkwijzen in verschillende GEM-regio's

Na het plenaire deel verdeelden de aanwezigen zich in twee rondes over verschillende regionale inspiratietafels en landelijke dialogosessies. De vijf proefregio's vertelden over hun ervaringen en hun verschillende vormen van aanpak. Zo is de regio Amsterdam gestart vanuit waarden en niet vanuit producten, is de regio Noordwest Veluwe al heel ver met monitoring van GEM en vertelden de leden van GEM-Nijmegen, die net gestart zijn, hoe zij omgaan met klein starten versus impact maken.

Monique van Bospoort, directeur Bedrijfsvoering regio Veluwe en Veluwe Vallei GGZ Centraal: “Aan elke tafel hoor je vanuit een andere regio weer een aanvulling of een invalshoek, waarvan ik denk, daar zouden wij ook wel wat mee kunnen doen in GEM Noordwest Veluwe. Die uitwisseling over bijvoorbeeld verschillende fases of aanpakken, dat is zo waardevol en voor mij echt de winst van de dag. Zoals de bottom up aanpak in de regio Amsterdam, waar het echt in de praktijk ontstaat en dat daarna op de bestuurlijke tafels brengen. Dat zie ik ook in onze eigen regio, Noordwest Veluwe. Waar in onze ateliers mensen enthousiast aan GEM werken en er echt in geloven. Dat vind ik wel hoopvol om te horen.”

Landelijke vertegenwoordiging

Naast de grote opkomst van verschillende regionale organisaties uit heel het land, waren ook de landelijke partijen ruim vertegenwoordigd in Harderwijk. Onder andere de VNG, Zorgverzekeraars Nederland, Zilveren Kruis, VGZ en de Nederlandse ggz legden hun oor te luisteren.

Mariëlle Bothof, bestuurder bij regionale huisartsenorganisatie Medicamus: “Het is heel belangrijk dat de landelijke partijen hierbij aanwezig zijn. De GGZ-problematiek is urgent. De zorg moet anders, maar dat lukt niet in het huidige systeem. In GEM gebeurt écht iets. Maar we hebben de landelijke partijen nodig om belemmeringen weg te nemen en mogelijkheden te creëren. Het is goed dat ze aanwezig zijn om te horen wat er speelt, om zich bewust worden van de beweging en de energie zodat ze goed nadenken hoe ze hier in de toekomst rekening mee gaan houden.”

Liesbeth van Gent, netwerkcoördinator Waardenetwerk Volwaardig burgerschap van de Nederlandse ggz, onderschrijft dit: “Ik geloof in de samenwerking met veel partners rond de transformatievragen waar GEM zich op richt, want op die manier kunnen we iets veranderen. Het partnerschap en commitment van de gemeente en zorgverzekeraar kunnen hier niet ontbreken. Dat is was ons betreft de randvoorwaarde voor succes. In één van de dialogosessies hebben we met elkaar afgesproken dat we in landelijke overlegtafels doorpraten over hoe we dit nog meer met elkaar doen, zodanig dat ggz-aanbieders niet alleen voelen staan in het dragen van de risico's in de transformatie.”

Gerard de Roos van Ixta Noa vult aan: “Er zijn twee grote financiers, gemeenten en zorgverzekeraars. Als we met z'n allen vaststellen dat we dit een goed plan vinden, dan zouden zij eigenlijk net zo lang met elkaar in gesprek moeten tot ze de financiering rond hebben en dit kunnen supporten. Dat is het commitment dat we van ze vragen.”

Dialogsessies over dilemma's uit GEM-regio's

Het gesprek over landelijke commitment kwam voort uit één van de drie landelijke dialogsessies tijdens de GEM-bijeenkomst. Hierin vroegen verschillende proefregio's de landelijke partijen te reageren op knelpunten die niet in de regio opgelost kunnen worden.

Zo legde Dorien Cohen Stuart, huisarts in Arnhem en kaderhuisarts GGZ in Doetinchem, het dilemma tussen het breed verkennende gesprek en de geldende protocollen op tafel. "Tijdens het breed verkennende gesprek voer je op een heel andere manier een eerste gesprek met iemand die hulp vraagt. Een heel waardevol en veel beter gesprek, als je het mij vraagt. Maar we vinken in zo'n gesprek niet alle boxjes van de landelijke protocollen af. De vraag is wat dat betekent qua aansprakelijkheid, verantwoordelijkheid én financiële vergoeding als iemand niet in de GGZ komt maar met behulp van bijvoorbeeld ervaringsdeskundigheid aan mentale weerbaarheid gaat werken."

GEM in GezondVeluwe

Marian Kesler is voorzitter van de kerngroep mentale gezondheid in de regionale netwerkorganisatie GezondVeluwe en zo als transitie manager trekker van GEM Noordwest Veluwe. "We hebben in onze regio recent een bestuurlijk veranderatelier gehad. En als ik daarop terugkijk dan hebben we in onze regio echt iets te pakken dat uniek is. Ook met de vragen die we elkaar stelden en de zorgen die we onderling hebben gedeeld over wat er moet gebeuren als dit echt groot wordt. Dit doen wij echt heel goed als regio en dat wordt ook gezien."

Mariëlle Bothof van Medicamus vult aan: "Het feit dat we elkaar al kennen vanuit GezondVeluwe helpt daar enorm bij."

Meer informatie over GEM

Bekijk voor meer informatie over GEM [de video over de GEM populatiereis](#) van Michael Milo, of kijk op [de website van GezondVeluwe](#).

Einde persbericht

Noot voor redactie, niet voor publicatie: voor meer informatie kunt u contact opnemen met Kirsten de Leest, communicatieadviseur voor GezondVeluwe en Raedelijk via 06-52 163 198 of kdleest@raedelijk.nl.